

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

**TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ 2024 YILI DÜZENLİLİK
DENETİM RAPORU**

**TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE
İŞLETMESİ 2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU**

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL
ÜNİVERSİTESİ**

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	5
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7. DENETİM BULGULARI	8
8. EKLER	16

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 5: 2024 Yılı Sürücüsüz ve Yakıtsız Taşıt Kiralama Hizmet Alımı	11

KISALTMALAR

TNKÜ : Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi

A.Ş. : Anonim Şirket

TL : Türk Lirası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Bilançonun Taşınmazlara İlişkin Doğru ve Güvenilir Bilgi Sunmaması
2. Emanetler Hesabının Hatalı Kullanılması

B. Diğer Bulgular

1. Hizmet Alımına Yönelik İhtiyaçların Kısımlara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Temin Yöntemiyle Karşılanması
2. Anahtar Teslimi Götürü Bedel Yapım İşleri Kapsamında Alınan Taşınırların Kayıt İşlemlerinin Yapılmaması
3. Parasal Limitler Dahilinde Yapılan Mal Alımlarında Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, 2006 yılında 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na eklenen ek madde ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanlığı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 12 fakülte, 1 yüksekokul, 3 enstitü, 1 konservatuar, 12 meslek yüksekokulu ve 18 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2’de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	241	106	347
Doçent	172	130	302
Doktor öğretim üyesi	234	122	356
Öğretim görevlisi	249	49	298
Araştırma görevlisi	214	93	307
Toplam	1.110	500	1.610

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idare	345	223	568
Sağlık	479	161	640
Avukatlık	3	0	3
Eğitim-öğretim	1	0	1
Teknik	71	36	107
Yardımcı	82	31	113
Sözleşmeli	225	202	427
İşçi	776	26	802
Toplam	1.982	679	2.661

Üniversitede 2024 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 3.092’dir. Ayrıca Üniversitede 2 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli II sayılı cetvelin, (A) “Özel Bütçeli İdareler” bölümünde yer alan Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2024 yılına ait ödenek dağılımının ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
01 Personel Giderleri	1.966.882.681,70	1.938.297.546,16	98,55
02 Sos. Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	252.441.003,00	238.622.533,72	94,53
03 Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	197.912.037,20	154.320.142,25	77,97
05 Cari Transferler	228.771.110,00	227.831.278,94	99,59
06 Sermaye Giderleri	424.494.802,00	203.905.913,48	48,03
07 Sermaye Transferleri	0	0	0
Toplam	3.070.501.633,90	2.762.977.414,55	90

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 2.816.449.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 254.052.633,90 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 3.070.501.633,90 TL'ye ulaşmış olup, ödeneğin %90'ı olan 2.762.977.414,55 TL kullanılmıştır.

2024 yıl sonu itibarıyla; personel giderlerinde 1.966.882.681,70 TL ödeneğin 1.938.297.546,16 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 252.441.003,00 TL ödeneğin 238.622.533,72 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 197.912.037,20 TL ödeneğin 154.320.142,25 TL'si, cari transferlerde 228.771.110,00 TL ödeneğin 227.831.278,94 TL'si, sermaye giderlerinde 424.494.802,00 TL ödeneğin 203.905.913,48 TL'si harcanmış, sermaye transferi gerçekleşmediğinden herhangi bir harcama yapılmamıştır.

Üniversite tarafından 2024 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 27.347.425,20 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2024 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	32.630.000,00	56.772.349,52	173,98
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	2.712.045.000,00	2.751.648.898,50	101,46
Diğer Gelirler	71.774.000,00	97.074.928,52	135,25
Sermaye Gelirleri	0	0	0
Toplam			
Gelirlerden Red ve İadeler (-)	0	441.019,71	0
Net Toplam	2.816.449.000,00	2.905.055.156,83	103,14

2024 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 2.816.449.000,00 TL olan Üniversitenin, yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 2.905.055.156,83 TL'dir.

Dönem faaliyet geliri 3.186.185.832,87 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 573.543,49 TL, enflasyon düzeltmesi toplamı 2.952.076.546,19 TL ve faaliyet gideri 2.936.138.415,10 TL olan Üniversite, 2024 yılını 3.201.550.420,47 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

Döner Sermaye İşletmesinin 2024 yılı gelir toplamı 1.882.975.466,24 TL, gider toplamı 1.695.794.531,95 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 187.180.934,29 TL kâr ile tamamlanmıştır.

Sosyal Tesisin/İktisadi İşletmenin 2024 yılı gelir toplamı 39.288.558,46 TL, gider toplamı 19.335.216,22 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 19.953.342,24 TL kâr ile tamamlanmıştır. Üniversitemiz muhasebe kayıtlarındaki sermaye tutarı, İktisadi İşletme Müdürlüğünün 09.01.2025 tarih ve 540806 sayılı yazısı ile enflasyon düzeltmesi bildirildiğinden 574.400,70 TL olmuştur.

Ayrıca Üniversite, 04.07.2011 tarih ve 27984 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2011/1968 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Namık Kemal Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi AŞ'nin ortağıdır. Adı geçen AŞ'nin kuruluş sermayesi 6.417.000,00 TL olup Üniversitenin kuruluş sermayesine göre %87,84 oranında ortaklığı bulunmaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları

hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmassından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile

bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca iç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak

tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir. 2024 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, Üniversite iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir.

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir.

İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmış olup Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi imza çalışmaları yapılmadığı için kısmen yeterlidir.

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Hassas görevlere ilişkin prosedürlere yönelik rehber kısmen eksik hazırlanmış ve bu prosedürler duyurulmamıştır.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur.

İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır.

İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir.

Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmış ve personele duyurulmuştur.

İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır.

İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur.

İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur.

Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. Faaliyet sonuçları ile değerlendirmeleri Faaliyet Raporunda gösterilmektedir. Faaliyet Raporunda İç kontrol güvence beyanı mevcuttur. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır.

İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır.

Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmamış olup 3 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolara herhangi bir atama yapılmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Bilançonun Taşınmazlara İlişkin Doğru ve Güvenilir Bilgi Sunmaması

Kurumun mülkiyetinde bulunan taşınmazların maliyet bedeli veya rayiç değer üzerinden kayıtlara alınmaması ve taşınmazların durumundaki değişikliklere ilişkin birimler arasındaki bilgi alışverişindeki eksiklikler nedeniyle mali tabloların söz konusu varlıklara ilişkin doğru ve güvenilir bilgi sunmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde, kamu kaynağı olarak sayılan taşınmazların, mali saydamlığı ve hesap verebilirliği sağlayacak şekilde kayıtlara alınması gerekmektedir. Bu itibarla, taşınmazların fiili envanterinin yapılması ve mevzuata uygun olarak belirlenen değerler üzerinden mali tablolara yansıtılması önem arz etmektedir.

Kamu idarelerince yapılacak envanter çalışmaları, 02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te düzenlenen kayıt işlemleri çerçevesinde yürütülmektedir. Anılan Yönetmeliğin 5'inci maddesinde; iz bedeli ile izlenecekler dışındaki taşınmazların maliyet bedeli, maliyet bedeli belirlenemiyorsa rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınması gerektiği ifade edilmiştir. Yönetmeliğin “Kayıt şekli” başlıklı 7'nci maddesinde ise, Yönetmeliğin eki kayıt planında yer alan taşınmazların, cinslerine göre hangi formlara kaydedileceği ve kayıtların formlarda yer alan bilgileri içerecek şekilde yapılacağı düzenlenmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin Geçici 1'inci maddesi ile kamu idarelerine, değer tespitlerini sonuçlandırıp taşınmazlarını gerçek değeri üzerinden raporlamaları için 31.12.2017 tarihine kadar süre tanınmıştır. Envanteri tamamlanan ve gerçek değeri tespit edilen taşınmazlar, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 171 ile 176 maddeleri arasında yer alan düzenlemeler uyarınca varlığın cinsine göre 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabına kaydedilerek raporlanacaktır.

Yapılan incelemede; mevzuatın öngördüğü maliyet bedeli/rayiç değer üzerinden değer tespit çalışmalarının tamamlanmadığı, bu nedenle Kurum taşınmazlarının büyük bir kısmının emlak vergi değerleri üzerinden raporlanmaya devam edildiği görülmüştür. Öte yandan Yapı

İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı ile Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı arasındaki değer artırıcı harcama, geçici kabul gibi taşınmazların durumundaki değişimlere ilişkin konularda koordinasyon eksikliği nedeniyle Kurum mali tabloları ve Yönetmelik eki taşınmaz formları ile icmal cetvelleri arasındaki veriler uyumsuzdur.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli düzeltme kayıtlarının yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak, mali tabloların Kurumun taşınmazlarına ilişkin doğru ve güvenilir bilgi sunmasını sağlayan değer tespit çalışmaları tamamlanmamış ve taşınmaz form ve cetvellerinin muhasebe kayıtlarıyla uyumluluğu sağlanmamıştır.

BULGU 2: Emanetler Hesabının Hatalı Kullanılması

Kamu İdaresi emanet hesaplarına yıl içerisinde mahiyeti bilinen gelir ve gider kayıtlarının yapıldığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 333 Emanetler hesabının niteliğine ilişkin 262'nci maddesinde, bu hesabın emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı; hesabın işleyişine ilişkin 264'üncü maddesinde, diğer muhasebe birimlerince tahsil edilen ve gelen muhasebe işlem fişinden ilgili olduğu hesabın tespit edilememesi nedeniyle geçici olarak bir hesapta kalması gereken tutarların bu hesapta izleneceği hüküm altına alınmıştır.

Kamu idaresi Emanetler hesabının incelenmesinde; 274 adet harç tahsilat kaydı, 53 adet kira geliri, 50 adet proje hizmet alımları, 18 adet yolluk ödemesi ve 6 veri tabanı ödemesi gibi mahiyeti bilinen işlemlerin ilgili hesapları yerine Emanetler hesabında muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Bu uygulama ile asıl işlemlere ait kayıt ve belgelere ulaşmak zorlaştığı gibi muhasebenin temel kavramlarından olan muhasebe kayıtlarının gerçek durumu yansıtan ve usulüne uygun olarak düzenlenmiş belgelere dayandırılması esası ihlal edilmektedir.

Kamu İdaresi cevabında, konuyla ilgili gerekli hassasiyetin gösterileceğini ve sürecin takip edileceğini ifade etmiştir.

Emanetler hesabına özellikle faaliyet ve bütçe gelirlerini ilgilendiren çok sayıda kayıt yapılması, Kamu idaresinin bir yıllık mali işlemlerinin yansıması olan faaliyet sonuçları tablosu

ile bilançosunun güvenilirliğini zedelemektedir. Dolayısıyla, yıl içinde ilgili hesaplarına yapılması gereken söz konusu gelir ve gider kayıtları düzenli olarak zamanında yapılmalıdır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Hizmet Alımına Yönelik İhtiyaçların Kısımlara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Temin Yöntemiyle Karşılanması

İdare tarafından hizmet alımlarının temel ihale usulleri yerine parçalara bölünerek 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22/d maddesi kapsamında doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirildiği görülmüştür.

Tablo 5: 2024 Yılı Sürücüsüz ve Yakıtsız Taşıt Kiralama Hizmet Alımı

Yevmiye Tarihi	Yevmiye Numarası	Toplam Borç TL	Muhasebe Kaydı Açıklama
28.02.2024	1561	66.600	2024 Yılı Sürücüsüz ve Yakıtsız Taşıt Kiralama Hizmeti Alımı (4 Adet Araç) 1.Hakediş Ödemesi
15.03.2024	2241	66.600	2024 Yılı Sürücüsüz ve Yakıtsız Taşıt Kiralama Hizmeti Alımı (4 Adet Araç) 2.Hakediş Ödemesi
19.04.2024	3457	66.600	2024 Yılı Sürücüsüz ve Yakıtsız Taşıt Kiralama Hizmeti Alımı (4 Adet Araç) 3.Hakediş Ödemesi
13.05.2024	4272	66.600	2024 Yılı Sürücüsüz ve Yakıtsız Taşıt Kiralama Hizmeti Alımı (4 Adet Araç) 4.Hakediş Ödemesi
7.06.2024	5164	66.600	2024 Yılı Sürücüsüz ve Yakıtsız Taşıt Kiralama Hizmeti Alımı (4 Adet Araç) 5.Hakediş Ödemesi
TOPLAM		333.000	

Doğrudan temin; ihtiyaçların, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 18'inci maddesinde sayılan (açık ihale usulü, belli istekliler arasında ihale usulü ve pazarlık ihale usulü) ihale usulleri için tespit edilen kurallara uyulmaksızın; ilan yapılmadan, teminat alınmadan, ihale komisyonu kurma ve anılan Kanun'un 10'uncu maddesinde sayılan yeterlilik kriterlerini arama

zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasa fiyat araştırması yapılarak temin edilmesidir.

Yukarıda da açıkça ifade edildiği üzere doğrudan temin bir ihale usulü değildir. Doğrudan temin ile 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinde belirtilen nitelikteki ihtiyaçların karşılanmasında idarelere kolaylık sağlanması amaçlanmıştır. Bu nedenle bazı alımların belirlenen parasal limitler dâhilinde bu maddeye göre yapılması istisnai bir durumdur. 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen ve Kamu İhale Kurumu tarafından güncellenen tutarı aşmayan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin idarelerce temin edilmesi mümkün bulunmaktadır. Bu bentte belirlenen parasal limitlere bağlı olarak yapılacak ihtiyaç teminlerinde, piyasada yapılan fiyat araştırması sonucunda öngörülen parasal limitin aşılabacağına tespit edilmesi halinde, ihtiyacın Kanun'un ilgili hükümlerine göre ihale yoluyla temin edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan anılan Kanun'un 5'inci maddesinin üçüncü fıkrasında, eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Dolayısıyla 4734 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanun'un 22'nci maddesi birinci fıkrası (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki işlerin kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle doğrudan temini, Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu İdaresi cevabında, doğrudan teminle alım yapmak maksadıyla alımların kısımlara bölünmemesi hususunda ilgili harcama birimlerine bilgilendirme yazısı yazıldığı belirtilmiştir.

İdarece, hizmet alımlarının doğrudan temin yöntemi yerine, 4734 sayılı Kanun hükümleri kapsamında ihale yoluyla temini gerçekleştirilmelidir.

BULGU 2: Anahtar Teslimi Götürü Bedel Yapım İşleri Kapsamında Alınan Taşınırların Kayıt İşlemlerinin Yapılmaması

İdare tarafından anahtar teslimi götürü bedel yapım işleri kapsamında hakedişlere dahil edilerek alınan ve binanın bütünleyici parçası niteliğinde olmayan dayanıklı taşınırların kayıt işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 170'inci maddesinde; maddi duran

varlıklar hakkında Taşınır Mal Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine göre işlem yapılacağı ve edinilen maddi duran varlıkların maliyet bedeli ile hesaplara alınacağı ifade edilmiştir. Anılan Yönetmelik'in 12'nci maddesinde; kamu idarelerince bütün taşınırların ve bunlara ilişkin işlemlerin kayıt altına alınmasının esas olduğu belirtilmiş ve her bir kaydın belgeye dayanması gerektiği düzenlenmiş, 13'üncü maddesinde ise taşınırların, edinme şekline bakılmaksızın kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alındığında giriş kaydının yapılması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yönetmelik'in 15'inci maddesinde, kamu idarelerince satın alma suretiyle edinilen binalarla birlikte teslim alınan ancak binanın bütünleyici unsurlarından olmayan taşınır kapsamındaki tesisler ile diğer büro makine ve malzemelerinin, varsa belgesinde gösterilen bedeli, böyle bir belge yoksa komisyonca tespit edilen gerçeğe uygun değeri üzerinden envanter işlem seçeneğiyle taşınır kayıtlarına alınması gerektiği düzenlenmiştir.

Ancak yapılan incelemede, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeleri imzalanan ve geçici kabulleri yapılan Veterinerlik Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi ile Kütüphane Binası İkmal İnşaatı yapım işleri kapsamında satın alınan; bilgisayar, sıra, jeneratör, klima, güvenlik kamerası gibi dayanıklı taşınırların değer tespitlerinin yapılmadığı ve ilgili taşınır hesaplarına kaydedilmediği görülmüştür.

Kamu İdaresi cevabında, 2025 yılı içinde taşınır kayıtları ve taşınmaz kayıtları güncelleneceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, yapım işleri kapsamında hakedişlere dahil olarak alınan dayanıklı taşınırların bedellerinin tespit edilerek kayıt işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 3: Parasal Limitler Dahilinde Yapılan Mal Alımlarında Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması

Üniversite tarafından yapılan hizmet alımlarında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılan harcamaların 2024 yılı toplamı, Üniversitenin bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu aşmasına karşın Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınmadığı görülmüştür.

Kamu İhale Kurulundan 4734 sayılı Kanun'un "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (1) bendinde; Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu

amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı hükmü yer almaktadır.

Üniversite tarafından yapılan uygun görüş başvurusu, 25.12.2024 tarih ve 2024/DK-295 nolu Karar sayılı Kamu İhale Kurulu Kararı ile “başvurunun %10 luk sınır aşılarak yapıldığı gerekçesiyle reddedilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, mevzuatta belirtilen sınırın aşılabileceği bilgisinin ilgili harcama birimlerine yazılı olarak bildirildiği ve gerekli talep kaydının oluşturulmasının sağlandığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; parasal limitler dahilinde yapılan mal alımlarında %10 sınırı Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınmadan aşılmamalıdır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Anahtar Teslimi Götürü Bedel Yapım İşleri Kapsamında Alınan Taşınırın Kayıt İşlemlerinin Yapılmaması	2023	Yerine Getirilmedi	Yapılan incelemede konu yerine getirilmediğinden bulgu konusu edilmiştir.
Bilançonun Taşınmazlara İlişkin Doğru ve Güvenilir Bilgi Sunmaması	2023	Yerine Getirilmedi	Yapılan incelemede konu yerine getirilmediğinden bulgu konusu edilmiştir.
Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılan Alımlarda Mevzuatta Düzenlenen Bazı Hususlara Uyulmaması	2023	Kısmen Yerine Getirildi	Yapılan incelemede konu kısmen yerine getirildiğinden bulgu konusu edilmiştir.
Emanetler Hesabının Hatalı Kullanılması	2023	Yerine Getirilmedi	Yapılan incelemede konu yerine getirilmediğinden bulgu konusu edilmiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL
ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE
İŞLETMESİ**

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	4
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	4
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	5
6. DENETİM BULGULARI	5
7. EKLER	27

KISALTMALAR

SUT	:	Sağlık Uygulama Tebliği
TİTUBB	:	Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Ulusal Bilgi Bankası
TL	:	Türk Lirası
UBB	:	Ulusal Bilgi Bankası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Kurum Mali Tablolarındaki Stok Kayıtlarının Taşınır Kayıt Sistemindeki Kayıtlarla Doğrulanamaması
2. Diğer Çeşitli Borçlar Hesabının Hatalı Kullanılması

B. Diğer Bulgular

1. Doğrudan Teminle Gerçekleştirilen İşlerde Mevzuatta Düzenlenen Bazı Hususlara Uyulmaması
2. Faaliyeti Olmayan Döner Sermaye İşletme Birimlerinin Bulunması
3. 4734 sayılı Kanun'un 22-F Maddesine Göre Doğrudan Teminle Yapılan Alımlarda Eksiklikler Bulunması
4. Üniversite Araştırma ve Uygulama Hastanesi İlaç ve Sarf Malzemesi Depolarında Stok Yönetimi Yapılmaması
5. Faturalandırılması Uzman Hekim Raporuna Bağlanan Hizmetlerin İlgili Raporun Eksikliğinden Dolayı Sosyal Güvenlik Kurumuna Fatura Edilememesi
6. Takibi ve Tahsilatı Yapılamayan Alacakların Bulunması
7. İşçilerin Yıllık Fazla Çalışma Saati Sınırının Aşılması
8. Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Mali Sorumluluk Sigortasının Takibinin Yapılmaması
9. Tahsilatı Gerçekleştirilmeyen ve/veya Faturalandırılmayan İşlemlerden Öğretim Üyelerine Ek Ödeme Yapılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesine göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 22.10.2007 tarihli ve 26678 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Namık Kemal Üniversitesi Döner Sermayesi İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur.

18.06.2020 tarihinde yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik gereği Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği de revize edilerek 11.02.2022 tarihli ve 31747 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in "Faaliyet alanları" başlıklı 4'üncü maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından talep edilecek konularda; bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak, kurslar açmak, seminer, konferans ve sempozyum düzenlemek,

b) Plan, fizibilite çalışması, analiz, model denemeleri, bilgi işlem hizmetleri, iş değerlendirmesi organizasyonu, danışmanlık, eğitim organizasyonu, bakım-onarım yapmak ve bunlara ilişkin raporlar hazırlamak,

c) Klinik, poliklinik, ameliyathane, laboratuvar ve atölyelerde yapılacak her çeşit muayene, analiz, deney, tahlil, ameliyat, ölçme, tetkik, tedavi, hemşirelik, hasta bakıcılık, bakım, üretim ile ilgili iş ve benzeri hizmetler yapmak, sağlık tesisleri uygulama eczanesi açmak ve işletmek,

ç) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek birimlerin faaliyet alanları ile sınırlı olmak üzere iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlamak ve satımı yapılmak üzere satış ve teşhir yerleri açmak,

d) Faaliyet alanı ile ilgili her türlü yayım ve basım işlerini yapmak

olarak belirlenmiştir.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 19 (ondokuz)’dur.

İşletme Müdürlüğünde; İşletme Müdürü, 1 idari memur hizmet vermekte olup bunların tamamının kadrosu özel bütçede bulunmaktadır. Ayrıca; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/a maddesi kapsamında 3 biyolog, 5 ebe, 1 eczacı, 4 fizyoterapist, 84 hemşire, 1 hizmetli, 3 laborant, 10 sağlık memuru, 17 sağlık teknikeri, 1 sağlık teknisyeni; 4/b maddesi kapsamında 1 hemşire, 4/d kapsamında 351 işçi istihdam edilmekte olup, bunlarının tamamının kadrosu Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde bulunmaktadır.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli saymanlık müdürü, 1 muhasebe uzmanı ve 1 veri hazırlama ve kontrol işletmeni bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik’in “Bütçe” başlıklı 4’üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2024 yılında özel bütçeden herhangi bir kaynak

kullanılmamıştır.

Başlangıç bütçesinde 1.421.919.400,00 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır. Yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminleri güncellenmiş olup gelir ve gider bütçeleri 1.942.319.400,00 TL'ye yükselmiştir.

İşletmenin 2024 yılında 1.950.199.692,56 TL bütçe giderine karşılık 2.381.878.334,89 TL bütçe geliri elde ettiği anlaşılmıştır.

İşletmede 2024 yılı gelir tablosuna göre 1.882.117.720,16 TL gelir elde edilmiş, 1.694.936.785,87 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 187.180.934,29 TL net kar ile tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim

prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kurum Mali Tablolarındaki Stok Kayıtlarının Taşınır Kayıt Sistemindeki Kayıtlarla Doğrulanamaması

Döner Sermaye İşletmesi mali tablolarındaki stok kayıtları ile kurumun fiilen kullandığı taşınır kayıt sistemindeki kayıtların birbirini tutmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Hesap verme sorumluluğu” başlıklı 8’inci maddesi uyarınca, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların; kaynakların etkili, ekonomik, kullanımından sorumlulukları olduğu gibi bunların tam ve doğru şekilde muhasebeleştirilmesinden ve raporlanmasından dolayı da sorumlulukları bulunmaktadır.

Üniversite Hastanesinde sağlık hizmetlerinde kullanılan ilaç ve farmakolojik ürünler başta olmak üzere, medikal malzemeler ve diğer tüm taşınır hareketleri Enlil Hastane Bilgi Yönetim Sistemi üzerinden izlenmekte, tüm depolardaki taşınırlar bu sistemde görülmekte, malzemelerin fiyat ve miktarlarıyla, ihtiyaç ve stok fazlası miktarlarına ulaşabilmektedir. Hastanede stok hareketleri ve taşınır işlem fişlerinin kesilmesi fiilen hastane bilgi yönetim sistemlerinin stok hareketlerine ilişkin modüller üzerinden yürütülmekle beraber, muhasebe kayıtları T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının Muhasebe Yönetim Sisteminde oluşturulmakta, kurum mali tablolarının da bu sistemden çıkması sebebiyle, muhasebe kayıtlarının hastane bilgi yönetim sistemi verileri ile uyumlu olması, gerek dönem içinde gerekse dönem sonunda hastane kayıtlarıyla saymanlık kayıtlarının birbirini teyit etmesi gerekmektedir.

Kurumun taşınır kayıtlarının incelenmesinde; 31.12.2024 tarihi itibarıyla Hastane Bilgi Yönetim Sistemi üzerinden alınan listeye bakıldığında yılsonu itibarıyla 270.084.259,81 TL tutarında 150 hesap grubu malzeme olduğu anlaşılmıştır. Ancak Döner Sermaye İşletmesi muhasebe sisteminde Hastaneye ait 150 numaralı hesaba bakıldığında 417.323.581,94 TL tutarında malzeme olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, 150 numaralı İlk Madde ve Malzeme hesap kodlarında izlenen taşınırların, mali tablo ve hastane bilgi sisteminde kayıtlı tutarları birbirini tutmamaktadır. Hastane Bilgi Sisteminde kayıtlı olmayan ancak kurum mali tablolarında görünen toplamda 147.239.322,13 TL tutarında malzeme olduğu görülmektedir. Kurumun stok hareketlerinin takip edildiği verilerinin gerçek-fiili durumu yansıtması beklendiğinden, kurum varlıklarının mali tablolarda hatalı gösterildiği değerlendirilmektedir.

Kamu İdaresi cevabında, söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin ilgili birimlere yazı yazıldığı ve birimlerce gerekli çalışmaların başlatıldığı ifade edilmiştir.

Stok hareketlerine ilişkin hesap verme sorumluluğunun sağlanabilmesi için kurum mali tablolarındaki stok kayıtlarının, taşınır işlemlerinin kayıt ve takibinin yapıldığı, taşınır kesin hesabının çıktığı kayıtların birbirini teyit etmesi ve dönem sonu envanter çalışmalarının yapılması gerekmektedir.

BULGU 2: Diğer Çeşitli Borçlar Hesabının Hatalı Kullanılması

Tahsil edilen alacakların öncelikle 336 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabına kaydedildiği, ilgili borç ve alacak hesaplarının ise yıl içinde veya ertesi yıl kullanıldığı, yapılan bu kayıtlar nedeniyle ilgili ana hesapların sağlıklı bir şekilde denetlenmeye elverişli olmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Hesabın niteliği” başlıklı 273’üncü maddesinde; Diğer çeşitli borçlar hesabının, ticari olmayıp yukarıdaki hesaplardan hiçbirinin kapsamına alınamayan öğrenci hakkı, kira borçları, faiz borçları, mahiyeti tespit edilemeyen tutarlar ile emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarlar gibi çeşitli borçların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin “Hesabın işleyişi başlıklı” 274’üncü maddesinde ise; işletmenin diğer çeşitli borçlarının bu hesaba alacak, ilgili hesaplara borç, işletme veya muhasebe birimi adına banka veya diğer yollarla gönderilip mahiyeti tespit edilemeyen paraların bu hesaba alacak, ilgili hesaplara borç ve ödenen diğer çeşitli borçlar bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Muhasebe birimi banka hesaplarına yatırılan paraların 102 Banka Hesabına borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilmesi gerekmekte olup 336 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabının kullanımı ancak, emanet olarak alınan yabancı kaynakların izlenmesi için, yani mahiyeti belli olmayan tutarlar için mümkündür.

Yapılan incelemede; Kamu İdaresi muhasebe birimi tarafından, banka hesaplarına yatan naktin öncelikle 336 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabına alacak kaydedilerek Banka Hesabına girişi sağlanmakta, sonrasında ise asıl hesaplar olan faaliyet, bütçe ve alacak hesaplara emanet hesaptan çıkış yapılarak kayıtlar tamamlanmaktadır.

Ancak bu uygulama ile asıl işlemlere ait kayıt ve belgelere ulaşmak zorlaştırıldığı gibi bazen imkânsızlıklar da oluşabilmekte, dolayısıyla muhasebenin temel kavramlarından olan muhasebe kayıtlarının gerçek durumu yansıtan ve usulüne uygun olarak düzenlenmiş belgelere dayandırılması esası ihlal edilmektedir.

31.12.2024 tarihi itibarıyla 326.664.151,34 TL tutarında geçmiş yıllardan gelen devirlerle birlikte diğer çeşitli emanetler hesabına giriş mevcut olup bu tutardan 299.764.989,41 TL’si kapanmıştır. 26.899.161,93 TL tutarındaki emanet ise ertesi mali yıla devrolmuştur.

Kamu İdaresi cevabında, söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin tüm döner sermaye birimlerine yazı yazıldığı ve gerekli çalışmaların başlatıldığı ifade edilmiştir.

Diğer Çeşitli Borçlar Hesabına özellikle faaliyet gelirlerini ve bütçe gelirlerini ilgilendiren pek çok kaydın yapılması, Kamu İdaresinin bir yıllık mali işlemlerinin yansıması olan faaliyet sonuçları tablosu ile bilançosunun güvenilirliğini zedelemektedir.

Diğer Çeşitli Borçlar Hesabına Yönetmelik hükümlerine uygun olarak kayıt yapılması sağlanmalıdır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Doğrudan Teminle Gerçekleştirilen İşlerde Mevzuatta Düzenlenen Bazı Hususlara Uyulmaması

İdare tarafından doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilen yapım işleri ve hizmet alımlarında belli bir süreyi gerektiren edimlerin sözleşmeye bağlanmadığı, mal ve hizmet alımına yönelik ihtiyaçların kısımlara bölünmek suretiyle doğrudan temin yoluyla karşılandığı, Kamu İhale Kurulunun yazılı izni olmadan doğrudan temin limitinin aşıldığı ve doğrudan temin ile yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmadığı tespit edilmiştir.

Üniversiteler, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında olduğundan gerçekleştirecekleri mal veya hizmet ile yapım işi ihaleleri de bu Kanun'da yer alan usul ve esaslara tabidir. Anılan Kanun'un 5'inci maddesinde, yapılacak ihalelerde açık ihale ve belli istekliler arasında ihale usullerinin temel usuller olduğu hükme bağlanmıştır. Bununla birlikte, ihtiyaçların 22'nci maddesinde sayılan durumların olması halinde doğrudan teminle karşılanmasına da imkân tanınmıştır. Bahse konu olan maddelerde kullanımları belirli şartlara bağlanan bu istisnai yöntemin, sadece mevzuatın öngördüğü kapsam ve sınırlar dâhilinde uygulanması gerekmektedir.

Ancak, yapılan denetimde doğrudan temin yöntemi ile yapılan yapım işi, mal ve hizmet alımlarında aşağıda yer verilen hususlar tespit edilmiştir:

A) Doğrudan Temin Kapsamında Gerçekleştirilen Yapım İşleri ve Hizmet Alımlarında Belli Bir Süreyi Gerektiren Edimlerin Sözleşmeye Bağlanmaması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre doğrudan temin ile gerçekleştirilen yapım ve hizmet işlerinin incelenmesi sonucunda; yapımı ve teslimi belli bir süreyi gerektiren çeşitli inşaat tadilat ve bakım onarım işleri için yüklenici ile sözleşme imzalanmadığı görülmüştür.

11.07.2023 tarihli ve sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ve 01.02.2024 tarihinde yürürlüğe giren Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılacak Alımlara İlişkin Tebliğ’in “Alımlara ilişkin uygulama esasları” başlıklı 4’üncü maddesinin 5’inci fıkrasında; “*Teslimi, sunumu veya yapımı belli bir süreyi gerektiren alımlar ile Kanunun 22’nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında yapılan alımlarda sözleşme imzalanması zorunludur*” denilmiştir. Dolayısıyla Tebliğ düzenlemesi uyarınca bakım onarım ya da proje hazırlanması gibi belli bir süreyi gerektiren işler için yapılacak alımlarda sözleşme düzenlemesi zorunludur.

Kamu İdaresi cevabında, 2025 yılı içerisinde gerekli çalışmaların birimlerce yapılacağı ve takip edileceği ifade edilmiştir.

Doğrudan temin kapsamında gerçekleştirilen ve belli bir süreyi gerektiren yapım ve hizmet alımlarında işin idare tarafından belirlenen koşullarda ve özelliklerde yapılmasını garanti altına almak, kamu kaynaklarının etkin kullanımını ve işin kontrolünü sağlayabilmek, ayrıca ilgili işten doğabilecek hukuki anlaşmazlıkların önüne geçebilmek açısından mevzuatın zorunlu kıldığı gibi sözleşme imzalanması gerekmektedir.

B) Mal ve Hizmet Alımına Yönelik İhtiyaçların Kısımlara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Temin Yoluyla Karşılanması

Döner Sermaye İşletmesi tarafından mal alımlarının ihale yerine parçalara bölünerek 4734 sayılı Kanun’un “*Doğrudan temin*” başlıklı 22/d maddesi kapsamında doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirildiği görülmüştür.

Doğrudan temin; ihtiyaçların, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “*Uygulanacak ihale usulleri*” başlıklı “18’inci maddesinde sayılan (açık ihale usulü, belli istekliler arasında ihale usulü ve pazarlık ihale usulü) ihale usulleri için tespit edilen kurallara uyulmaksızın; ilan yapılmadan, teminat alınmadan, ihale komisyonu kurma ve anılan Kanun’un 10’uncu maddesinde sayılan yeterlilik kriterlerini arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasa fiyat araştırması yapılarak temin edilmesidir.

Yukarıda da açıkça ifade edildiği üzere doğrudan temin bir ihale usulü değildir. Doğrudan temin ile 4734 sayılı Kanun’un 22’nci maddesinde belirtilen nitelikteki ihtiyaçların karşılanmasında idarelere kolaylık sağlanması amaçlanmıştır. Bu nedenle bazı alımların belirlenen parasal limitler dâhilinde bu maddeye göre yapılması istisnai bir durumdur. 4734 sayılı Kanun’un 22’nci maddesi 1’inci fıkrasının (d) bendinde belirtilen ve Kamu İhale Kurumu

tarafından güncellenen tutarı aşmayan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin idarelerce temin edilmesi mümkün bulunmaktadır. Bu bentte belirlenen parasal limitlere bağlı olarak yapılacak ihtiyaç teminlerinde, piyasada yapılan fiyat araştırması sonucunda öngörülen parasal limitin aşılabacağına tespit edilmesi halinde, ihtiyacın Kanun'un ilgili hükümlerine göre ihale yoluyla temin edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan anılan Kanun'un 5'inci maddesinin üçüncü fıkrasında, eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Dolayısıyla 4734 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanun'un 22'nci maddesi 1'inci fıkrası (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki işlerin kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle doğrudan temini, Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Yapılan alımlar incelendiğinde;

- Alıma konu ... hizmetin parçalara bölünerek 1007.2024, 12.07.2024 ve 16.07.2024 tarihinde 3 ayrı yevmiye ile ...Medikal firmasından, 15.04.2024, 12.06.2024 ve 25.06.2024 tarihinde 3 ayrı yevmiye ile ... Medikal firmasından,

- Alıma konu ... hizmetin parçalara bölünerek 01.02.2024 ve 08.02.2024 tarihinde 2 ayrı yevmiye ile ... Medikal firmasından firmadan temin edildiği,

- Alıma konu ... malların parçalara bölünerek 02.05.2024 tarihinde 3 ayrı yevmiye ile ... Medikal firmasından firmadan temin edildiği,

İlgili malların yıl içerisinde sık sık alım konusu yapıldığı anlaşılmış, çok sayıda benzer örneklerle karşılaşılmıştır.

Kamu İdaresi cevabında, 2025 yılı içerisinde gerekli çalışmaların birimlerce yapılacağı ve takip edileceği ifade edilmiştir.

Döner Sermaye İşletmesi tarafından mal ve hizmet alımlarının ihale yerine parçalara bölünerek 4734 sayılı Kanun'un 22/d maddesi kapsamında doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilmesinin yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine aykırılık oluşturmaktadır.

C) Kamu İhale Kurulunun Yazılı İzni Olmadan Doğrudan Temin Limitinin Aşılması

Doğrudan temin ile yapılan alımlarda %10'luk yasal limitin Kamu İhale Kurulunun izni olmadan aşıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (1) bendi; pazarlık ve doğrudan temin usullerinde parasal limitlerin yer aldığı 21'inci maddenin birinci fıkrasının (f) bendi ile 22'nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında yapılacak harcamaların yıllık toplamalarının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin % 10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşamayacağını hükme bağlamıştır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 21'inci maddesi uyarınca, idarenin 21/f ve 22/d kapsamındaki harcamalarının %10 sınırını aşma zorunluluğu doğması durumunda, buna ilişkin uygun görüş için Kamu İhale Kurumuna başvuruda bulunması gerekmektedir.

Ayrıca 4734 sayılı Kanun'un 5'inci maddesindeki "ihale ilkelerini" ve 62'nci maddesindeki "ihale kurallarını" uygulamayan kamu görevlileri için 4734 sayılı Kanun'un "Görevlilerin Ceza Sorumluluğu" başlıklı 60'ıncı maddesinin son fıkra hükmünün geçerli olduğunun göz önünde bulundurulması yerinde olacaktır.

Yapılan inceleme sonucunda, 21/f ve 22/d kapsamındaki hizmet alımı harcamalarında %10 sınırının aşılarak %11 oranında gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, 2025 yılı içerisinde gerekli çalışmaların birimlerce yapılacağı ve takip edileceği ifade edilmiştir.

Tesis edilecek elektronik otokontrol mekanizması ile söz konusu limitin aşılp aşılmadığının düzenli olarak kontrolünün sağlanması ve limit aşımının zorunluluk arz etmesi durumunda, buna ilişkin başvuruların zamanında yapılması, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması için önem arz etmektedir.

D) Doğrudan Temin İle Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile doğrudan temin yoluyla parasal limit dâhilinde yapılan alımların bir kısmında yasaklılık kontrolünün yapılmadığı görülmüştür.

11.07.2023 tarihli ve sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ve 01.02.2024 tarihinde yürürlüğe giren Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılacak Alımlara İlişkin Tebliğ’in “Alımlara ilişkin uygulama esasları” başlıklı 4’üncü maddesinin 8’inci fıkrasında; *“Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limitler dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığı kontrol edilir ve bu kişinin listede bulunduğu anlaşılmaması durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaz. Aynı maddenin diğer bentleri kapsamında yapılan alımlarda ise alım yapılacak gerçek veya tüzel kişiye ilişkin yasaklılık teyidi yapılmaz.”* denilmiştir. Dolayısıyla Tebliğ düzenlemesi uyarınca alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrolünün yapılması zorunludur.

Yapılan denetimde, bu hükme rağmen idare tarafından Kanun’un 22/d maddesi uyarınca gerçekleştirilen alımların bir kısmında, alım yapılan gerçek veya tüzel kişilerin yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, 2025 yılı içerisinde gerekli çalışmaların birimlerce yapılacağı ve takip edileceği ifade edilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit ettirilmeyecektir. Ancak, anılan Kanunun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dâhilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Faaliyeti Olmayan Döner Sermaye İşletme Birimlerinin Bulunması

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi’nin bazı birimlerinin belli bir süredir herhangi bir faaliyette bulunmadığı görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun “Döner Sermaye” başlıklı 58’inci maddesinin (a) fıkrasında yükseköğretim kurumlarında Üniversite Yönetim Kurulunun önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile döner sermaye işletmesi kurulabileceği belirtilmektedir.

18.06.2020 tarih ve 31159 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik’in ‘Kuruluş’ başlıklı

4'üncü maddesinde; yükseköğretim kurumlarınca, ilgili yönetim kurulunun önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü alınarak döner sermaye işletmesi kurulabileceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 'Faaliyet Alanları' başlıklı 5'inci maddesinde ise;

“(1) Döner sermaye işletmelerinin yükseköğretim kurumlarının esas faaliyetlerini aksatmayacak şekilde çalıştırılması gerekir. Bu işletmelerin;

a) Bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak, araştırma, uygulama ve benzeri hizmetler yapmak,

b) Belirli bilimsel sonuçların uygulamasını sağlamak,

c) Üniversite ve ona bağlı kurumlarda hasta muayene ve tedavisi yapmak ve bunlarla ilgili tahlil ve araştırmaları yürütmek,

ç) Yükseköğretim kurumlarının eğitim ve öğretim faaliyet alanları ile sınırlı olarak mal ve hizmet üretiminde bulunmak,

amaçlarından biri veya birkaçına yönelik faaliyette bulunması gerekir.

(2) Döner sermaye işletmeleri, çalışmaları sırasında eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunan uygulamayı ön planda tutar.” denilerek döner sermaye işletmelerinin yukarıda sıralanan faaliyetlerden bir veya birkaçına yönelik mal veya hizmet üretiminde bulunması gerektiği açıkça belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünde 2024 yılı itibariyle toplam 19 döner sermaye işletme biriminden 14'ünün aktif olduğu ancak geriye kalan 5 işletme biriminin ise herhangi bir faaliyette bulunmadığı görülmüştür. Oysa bu birimler döner sermaye ile ödenek verilen birimlerdir. Her birimin ayrı vergi numarası ile banka hesabı vardır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesi uyarınca düzenlenen “Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik”in 5'inci maddesinde de belirtildiği gibi döner sermaye işletmelerinin bu maddede sayılan mal ve hizmet üretiminde bulunmak amaçlarından biri veya birkaçına yönelik faaliyette bulunması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında, 1 adet işletme biriminin kapatıldığı ve diğer birimler için Yönetim Kurulunca gerekli değerlendirmelerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle herhangi bir mal ve hizmet üretiminde bulunmayan söz konusu işletmelerin, özellikle yılsonu itibariyle muhasebe üzerindeki gereksiz işlem yükü ve hacminin azaltılması açısından banka hesapları da kapatılarak tasfiye edilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: 4734 sayılı Kanun'un 22-F Maddesine Göre Doğrudan Teminle Yapılan Alımlarda Eksiklikler Bulunması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22/f maddesine göre yapılan alımlarda teknik şartname hükümlerine uyulmadığı, sözleşme imzalanmadığı ve teslim sonrasında gerekli kontrollerin yapılmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (f) bendinde özelliğinden ve belli süre içinde kullanılma zorunluluğundan dolayı stoklanması ekonomik olmayan veya acil durumlarda kullanılacak olan ilaç, aşı, serum, anti-serum, kan ve kan ürünleri ile ortez, protez gibi uygulama esnasında hastaya göre belirlenebilen ve hastaya özgü tıbbî sarf malzemeleri, test ve tetkik sarf malzemeleri alımlarının ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile temin edilebileceği hüküm altına alınmıştır. Maddenin devamında bu kapsamdaki ihtiyaçların, ihale komisyonu kurma zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak temin edileceği belirtilmiştir.

Ayrıca Kamu İhale Kanunu kapsamındaki idarelerin, anılan Kanunun 22'nci maddesine göre doğrudan temin yöntemiyle yapacakları alımlara ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla 11.07.2023 tarih ve 32245 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Doğrudan Temin Yöntemiyle Alımlara İlişkin Tebliğ'in 4'üncü maddesinin beşinci fıkrasında; teslimi, sunumu veya yapımı belli bir süreyi gerektiren alımlarda sözleşme imzalanmasının zorunlu olduğu ifade edilmiştir.

İdarece bu madde kapsamına giren ilaç, serum, protez vb. ihtiyaçların 22/f usulü ile temin edildiği ve bu ihtiyaçların temini için piyasa fiyat araştırması için firmalara eki teknik şartname ile birlikte teklif yazısı gönderilerek firmaların tekliflerini teknik şartnameyi göz önünde bulundurarak sunmalarının istendiği görülmüştür.

Bahse konu teknik şartnamede tekliflerde marka, Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) kodları ve T.C. İlaç ve Tıbbi Cihaz Ulusal Bilgi Bankası (TİTUBB)'na kayıt/bildirim işlemlerinin yapıldığına ilişkin Sağlık Bakanlığı tarafından onaylı Ulusal Bilgi Bankası (UBB) kodları belirtilecektir. Teslimat süresi teklif mektuplarında belirtilecek olup teslimat süresi değerlendirmede tercih nedeni olabilecektir.

Ayrıca SUT eki listelerde bulunan malzemelere ilişkin teklif verilmesi halinde SUT kodları tekliflerde belirtilecektir. Söz konusu listede yer almasına rağmen teklifte malzemelerin kodunun belirtilmemesi halinde malzemenin satın alınması ve fiyatının SUT ekinde yer alan fiyattan yüksek olması durumunda teklif edilen fiyat ile SUT ekinde yer alan fiyat arasındaki fark toplamı isteklinin hakedişinden kesilecek, hakedişinin bulunmaması halinde istekliden ayrıca tahsil edilecektir. Şartnamede yazan tüm hususların teklif mektubunda taahhüt edilmesi gerekmekte olup taahhüt edilmediği durumlarda teklifler geçersiz sayılacaktır.

Yukarıda yer verilen teknik şartname hükümlerinden anlaşılacağı üzere firmalar tekliflerinde marka, SUT, UBB kodlarını yazacaklar ve değerlendirmede tercih nedeni olmak üzere teslimat sürelerini belirterek şartnamede yazan tüm hususları teklif mektubunda taahhüt edecektir. Aksi durumda firmanın teklifi geçersiz sayılacaktır.

Ancak Kanun'un 22/f maddesine göre yapılan ilaç, serum ve protez alımlarının incelenmesinde,

- Bazı alımlarda teklif mektubunun dosya içinde bulunmadığı,
- Teklif mektuplarının bir kısmında marka, UBB kodlarına ve teslimat sürelerine yer verilmediği halde isteklilerin tekliflerinin geçersiz sayılmadığı,
- Alım yapılan firma ile sözleşme imzalanmadığı dolayısıyla malın teslim süresinin belirlenmediği ve teslimatta yaşanabilecek gecikme sebebiyle herhangi bir cezai yaptırım öngörülmediği,
- Alım konusu cihazların muayene kabullerinde UBB kontrollerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, 2025 yılı içerisinde gerekli düzenlemelerin birimlere yapılacağı ifade edilmiştir.

Kanun'un 22/f maddesine göre yapılan alımlarda teknik şartname hükümlerine uygun hareket edilerek alım yapılmadan önce teklif mektuplarının içeriğinin kontrol edilmesi, yüklenici ile mal tesliminin süresini ve süresinde teslim yapılmaması durumunda uygulanacak olan yaptırımları da içerecek şekilde sözleşme yapılması ve alım sonrasında da UBB kontrollerinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 4: Üniversite Araştırma ve Uygulama Hastanesi İlaç ve Sarf Malzemesi Depolarında Stok Yönetimi Yapılmaması

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Hastanesi İlaç Deposu, hastane birimleri ve bilgi-işlem sistemlerinin incelenmesi neticesinde, stok yönetiminde yapılan hatalar ve veri kayıpları nedeniyle ilaç ve benzeri tıbbi sarf malzemelerinin bir bölümünün miadının dolarak imha edilmek zorunda kaldığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesinde;

"Hesap verme sorumluluğu

Madde 8- Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır."

denmektedir.

Sağlık işletmelerinde ortaya çıkacak gereksinimleri karşılamak, tıbbi tetkik ve tedavilerin kesintiye uğramadan sürdürülmesini sağlamak için bulundurulması gerekli sarf malzemelerine stok denilmektedir. Stoklar, başta Taşınır Mal Yönetmeliği ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin amir hükümleri uyarınca sisteme kaydedilir, sarf veya imha edilirler.

Stok faaliyetinin aksaması, sağlık hizmetlerinin sunulmasında yetersizliğe yol açabilmektedir. Uzun vadede stok yönetiminde yapılan hatalar, hastanenin bütçesinde ve işleyişinde yapısal sorunlara yol açmaktadır.

Sağlık hizmetlerinde stok yönetimi, ilaç ve ekipman gibi, sağlık hizmeti sunabilmek için gereken maddi kaynakların yönetimidir. Tüm bu maddi kaynakların seçilmesi, satın alınması,

dağıtımını ve sarf ya da imha edilmesinde, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun hesap verme sorumluluğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Stok yönetim sisteminin başarılı olması için sadece iyi bir yönetim, istihdam veya merkezi satın alma gibi unsurlar tek başlarına yeterli olmamaktadır. Hastanenin eczane, tıbbi sarf malzemeleri tüketiminde ihtiyacı tespit etme ve stok kontrolünü sağlamak için bilgi işlem sistemlerinde kesintisiz veri akışının da sağlanması gerekmektedir.

Nitekim, Taşınır Mal Yönetmeliği'nin Sorumluluk başlıklı 5'inci maddesinde de taşınır yönetimindeki bütüncül sorumluluk yaklaşımı benimsenmiştir.

“(1) Harcama yetkilileri taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumludur. Harcama yetkilileri taşınır kayıtlarının bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulması ve taşınır mal yönetim hesabının hazırlanması sorumluluğunu taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getirir.

(2) Harcama yetkilileri, taşınırlara ilişkin işlem ve kayıtların usule uygun olarak yapılıp yapılmadığını kontrol etmeye veya ettirmeye; kasıt, kusur veya ihmal sonucu kırılan, bozulan veya kaybolan taşınırların ilgililerden tazmini için gerekli işlemleri yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.

(3) Kamu idarelerine ait taşınırların muhafazası ile görevli olan veya kendilerine kullanılmak üzere taşınır teslim edilen kamu görevlileri bu taşınırları en iyi şekilde muhafaza etmek, gerekli bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, veriliş amacına uygun bir şekilde kullanmak ve görevin sona ermesi veya görevden ayrılma halinde iade etmek zorundadırlar.

...”

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Hastanesi 150-İlk Madde ve Malzeme taşınır hesabında bulunan taşınır iş ve işlemlerinin incelenmesinde;

Radyoloji deposunda 2024 yıl sonu sayımına göre mali değeri 289.518,87 TL olan sarf malzemesinin eksik olduğu, mali değeri 1.600.930,44 TL olan sarf malzemesinin fazla olduğu ve mali değeri 258.043,05 TL olan sarf malzemesinin miadının dolması ve artık kullanım imkanının kalmaması nedeniyle imha edildiği ve/veya edilmek üzere kayda alındığı,

Anjiyo ünitesi deposunda 2024 yıl sonu sayımına göre mali değeri 41.506,00 TL olan sarf malzemesinin eksik olduğu, mali değeri 86.333,00 TL olan sarf malzemesinin fazla olduğu ve mali değeri 1.281.974,76 TL olan sarf malzemesinin miadının dolması ve artık kullanım imkanının kalmaması nedeniyle imha edildiği ve/veya edilmek üzere kayda alındığı,

Eczane deposunda mali değeri 772,95 TL olan sarf malzemesinin eksik olduğu ve mali değeri 94.160,75 TL olan ilacın miadının dolması ve artık kullanım imkanının kalmaması nedeniyle imha edildiği ve/veya edilmek üzere kayda alındığı,

görülmüştür.

Bu ilaçların ve sarf malzemelerinin miadının dolma nedenleri;

a) Hastanede stok akışlarının kontrol edilmemiş olması nedeniyle yüklü miktarda alım yapılması ve miadı dolma süresi öncesinde ilgili ilaç deposu ile değişim imkânı kalmaması,

b) Hastane depolarından transfer depolarına gönderilen sarf malzemelerinin buradan da alt depolara gönderilmesi ve bu alt depolardaki stok kontrollerinin yapılmaması/yapılamaması,

c) Taşınır sorumlularının taşınır yönetimi ve sorumlulukları ile ilgili yetkinlikleri ve hizmet içi eğitimlerinin yetersiz olması,

olarak tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, 2025 yılı içerisinde gerekli düzenlemelerin birimlere yapılacağı ve takip edileceği ifade edilmiştir.

Yukarıda da ifade edilen nedenlerle, etkin olmayan stok yönetiminin hastanenin hizmet ve eğitim kapasitesinin büyümesinin beklendiği ilerleyen dönemlerde daha kümülatif bir etkinsizliğe yol açması kaçınılmaz olacaktır.

BULGU 5: Faturalandırılması Uzman Hekim Raporuna Bağlanan Hizmetlerin İlgili Raporun Eksikliğinden Dolayı Sosyal Güvenlik Kurumuna Fatura Edilememesi

Sosyal Güvenlik Kurumundan bedelinin faturalandırılabilmesi için rapor yazılması şartı bulunan görüntüleme hizmetlerinin, ilgili hekimlerin görüntüleme raporlarını yazmamaları sebebiyle Sosyal Güvenlik Kurumuna faturalandırılmadığı ve bedelinin tahsil edilemediği tespit edilmiştir.

24.03.2013 tarihli ve 28598 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği'nin (SUT) EK-2/B Hizmet Başı İşlem Puan Listesinde yer alan 609070 (Segmentektominin patoloji raporu ile belgelendirilmesi gerektiği ve üçten fazla segmentektomi yapılması halinde 609110 üzerinden faturalandırılacağı), 609071(Segmentektominin patoloji raporu ile belgelendirilmesi gerektiği ve üçten fazla segmentektomi yapılması halinde 609111 üzerinden faturalandırılacağı), 619440 (619390, 619400, 619410, 619415, 619420, 619430, 619530 ile birlikte faturalandırılmayacağı ve işlem öncesi patoloji raporu ile prekanseröz saptanmış olgularda ödeneceği), 620951 (Geçirilmiş basit histerektomi sonrasında ve patoloji sonucunda kanser tespit edilmesi durumunda uygulanacağı ve lenf nodu diseksiyonunun dahil olacağı) ve 911150 (Her ameliyat için bir adet faturalandırılacağı, dondurma mikrotomunda kesit alma, ve/veya kazıma ya da dokundurma sitolojisi, ve/veya sadece makroskopik inceleme ile patolojik yorumu kapsadığı, frozen'dan arta kalan materyelin de faturalandırılacağı.) işlem kodu altında yapılacak hizmete ait açıklamalarda faturalandırmanın hangi şartlarda yapılabileceği açıkça belirtilmiştir. Aynı zamanda bunun için uzman hekim raporunun gerektiği belirtilmektedir.

Yapılan denetimde; ilgili patoloji raporlarının faturalandırılması için öngörülen sürelerde okunup düzenlenmediği ya da hiç okunmadığı, SUT ekinde yer alan şartlar dahilinde işlem yapılmadığı için faturalandırmalarında eksik ya da hatalı düzenlendiği görülmüştür.

Kamu İdaresi cevabında, ilgili birimlerin bilgilendirildiği, 2025 yılı içerisinde gerekli çalışmaların başlatıldığı ve konunun takibinin yapılacağı ifade edilmiştir.

Uzman doktorların patoloji raporunu hiç düzenlememesi ya da zamanında düzenlememesi ve/veya öngörülen şartlara göre fatura düzenlenmemesi nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumuna faturalandırılmamış, faturalandırılabilirse bile öngörülen süre ve şartlara uymadığı için fatura ödemesi reddedilmiş işlemlerin olduğu görülmüştür. 2024 yılı içerisinde yukarıda açıklanan nedenlerle Sosyal Güvenlik Kurumuna faturalandırılmayan tutar 318.606,26 TL'dir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Devlet memurlarının görev ve sorumlulukları" başlıklı 11'inci maddesinde aynen, "*Devlet memurları kanun ve diğer mevzuatta belirtilen esaslara uymakla ve amirler tarafından verilen görevleri yerine getirmekle yükümlü ve görevlerinin iyi ve doğru yürütülmesinden amirlerine karşı sorumludurlar*" denilmektedir.

Bu itibarla rapor okuma süreci ile faturalandırma sistemlerinin Sağlık Uygulama Tebliğinde belirtilen sürelerle uyularak düzenlenmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Takibi ve Tahsilatı Yapılamayan Alacakların Bulunması

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Hastanesince verilen hizmetler karşılığında doğan alacakların çeşitli nedenlerle takibinin ve tahsilatının yapılmadığı görülmüştür.

18.06.2020 tarih ve 31159 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik’in “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinde, İşletmenin Yükseköğretim kurumlarında tahsis edilen sermayesinin tahsis amacını gerçekleştirmek üzere kurulan döner sermaye işletmelerini ifade ettiği,

“Gelir ve giderler ile bunların muhasebeleştirilmesi” başlıklı 8’inci maddesi 10’uncu fıkrasında ise döner sermayeli işletmelerinin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ve bunların yürütülmesinde görevli olanların görev ve sorumluluklarına ilişkin olarak 1/5/2007 tarihli ve 26509 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerinin uygulanacağı,

Düzenlemesi yapılmıştır.

01.05.2007 tarih ve 26509 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “Gelirlerin tahakkuku, takibi ve tahsili” başlıklı 8’inci maddesinde işletme gelirlerinin tahakkuku ve takibinin gelir gerçekleştirme görevlilerince, tahsil işlemlerinin ise muhasebe birimlerince yürütüleceği,

“Gerçekleştirme görevlileri ve sorumluluğu” başlıklı 10’uncu maddesi 3’üncü fıkrasında ise, işletme gelirlerinin tahakkuk ve takip işlemlerini gelir gerçekleştirme görevlilerinin yürütecekleri,

“Alacakların takip ve tahsil sorumluluğu” başlıklı 23’üncü maddesinde ise, alacakların takip edilerek tahsil edilebilir hâle getirilmesinin idarenin görev ve sorumluluğunda olduğunu, muhasebe yetkilisinin, alacakların takibi için gerekli bilgileri ve belgeleri düzenli olarak işletmeye vermekle yükümlü olduğunu, idarelerce ilgili mevzuatına göre tahakkuk ettirilerek tahsil edilebilir hâle gelmiş gelir ve alacakları ilgili hesaplara kaydederek, nakden veya mahsuben tahsil edilmesinden muhasebe yetkilisinin sorumlu olduğu,

Hükümleri düzenlenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, tahsis amacını gerçekleştirmek üzere kurulan Döner Sermaye İşletmesinin gelirlerinin tahakkuku ve takibini gelir gerçekleştirme görevlilerinin yapacağı, alacakların takip edilerek tahsil edilebilir hâle getirilmesi idarenin görev ve sorumluluğunda olduğu, muhasebe yetkilisinin, alacakların takibi için gerekli bilgi ve belgeleri düzenli olarak döner sermaye işletmesine vermekle yükümlü olduğu ve dolayısıyla alacakların takip edilmesinden döner sermaye işletme müdürlüğünün sorumlu olduğu anlaşılmaktadır.

Yapılan denetimlerde, Döner Sermaye İşletmesine bağlı çalışan bir birim olan Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezinde (Hastane) genel sağlık sigortası kapsamı içerisinde yapılan hizmetlere ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumuna faturalandırılmayan hizmetlere ait 2019 ile 2024 yılları arasında toplam 11.294.872,94 TL tutarında alacak bulunduğu görülmüştür. Faturalandırılmama sebepleri incelendiğinde; patoloji ve radyolojiye ilişkin raporların süresinde okunmadığı, Sağlık Uygulama Tebliğine (SUT) ilişkin kodların muayene sırasında yanlış girildiği, yine SUT kodlarına uyulmaması gibi nedenlerle yukarıda belirtilen toplam tutarın faturalandırılmadığı tespit edilmiştir.

Yıllar içerisinde yukarıda belirtilen nedenlere ilişkin herhangi bir çalışma yapılmadığı, hataları azaltmaya yönelik bir sistemin kurulmadığı ve kurum alacaklarının tahsil edilemediği görülmüştür.

Kamu İdaresi cevabında, 2025 yılı içerisinde gerekli düzenlemelerin birimlerce yapılacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, İşletmenin mevzuat hükümleri doğrultusunda yukarıda belirtilen gelirlerin tahsil edilmesini sağlayabilmek amacıyla etkin bir faturalandırma sisteminin kurulması gerekmektedir.

BULGU 7: İşçilerin Yıllık Fazla Çalışma Saati Sınırının Aşılması

Tıp Fakültesi Hastanesinde istihdam edilen sürekli işçilere 4857 sayılı İş Kanunu'nda azami süre olarak belirtilen yıllık 270 saati aşan sürelerde fazla çalışma yaptırıldığı tespit edilmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun "Fazla çalışma ücreti" başlıklı 41'inci maddesinde fazla saatlerle çalışmak için işçinin onayının alınması gerektiği ve fazla çalışma süresinin toplamının

bir yılda 270 saatten fazla olamayacağı, “Çalışma süresi” başlıklı 63’üncü maddesinde ise genel olarak çalışma süresinin haftada en çok kırk beş saat olacağı, aksi kararlaştırılmamışsa bu sürenin haftanın çalışılan günlerine eşit olarak bölünerek uygulanacağı ve çalışma sürelerinin 41’inci maddede belirtilen esaslar çerçevesinde uygulama şekillerinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiştir.

06.04.2004 gün ve 25425 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren İş Kanununa İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği’nin “Fazla çalışmada sınır” başlıklı 5’inci maddesinde fazla çalışma süresinin toplamının bir yılda 270 saatten fazla olamayacağı ve bu süre sınırının, işyerlerine veya yürütülen işlere değil işçilerin şahıslarına ilişkin olduğu ifade edilmiştir.

Ayrıca 4857 sayılı İş Kanunu’nun “İşin düzenlenmesine ilişkin hükümlere aykırılık” başlıklı 104’üncü maddesinde de, Kanun’un 63’üncü maddesinde ve Yönetmelik’te belirlenen çalışma sürelerine aykırı olarak işçilerini çalıştıran işveren veya işveren vekiline idari para cezası verileceği belirtilmiştir.

Yukarıda mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde bir işçinin bir yılda en fazla 270 saat fazla çalışma yapabileceği, bu sınırın işyerlerine veya yürütülen işlere değil işçilerin şahıslarına ilişkin olduğu ve bu sınıra aykırı olarak işçilerini çalıştıran işveren veya işveren vekiline idari para cezası verilebileceği anlaşılmaktadır.

Ancak hastanede istihdam edilen sürekli işçilerin fazla çalışmalarına yönelik yapılan incelemede, 12 işçiye 270 saat ile 560 saat arasında fazla çalışma yaptırıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, ilgili birimlerin yazı ile bilgilendirildiği ve konunun 2025 yılı içerisinde takibinin sağlanacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Tıp Fakültesi Hastanesinde çalışan işçilerin fazla mesai sürelerinin 4857 sayılı İş Kanunu’na uygun olarak 270 saatten fazla çalışma yaptırılmaması gerekmektedir.

BULGU 8: Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Mali Sorumluluk Sigortasının Takibinin Yapılmaması

Üniversite Tıp Fakültesi Hastanesinde Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırma yükümlülüğü bulunan personelden büyük kısmının ilgili sigorta poliçesini yaptırmadığı tespit edilmiştir.

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un Ek 12'nci maddesine göre; kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak zorundadır. Bu sigorta priminin yarısı kendileri tarafından, diğer yarısı döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçelerinden ödenecektir. Aynı maddenin son fıkrasında zorunlu sigortaları yaptırmayanlara, mülki idare amirince sigortası yaptırılmayan her kişi için beşbin Türk Lirası idari para cezası verileceği de hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede Tıp Fakültesi Hastanesinde 2024 yılında zorunlu mesleki sigortayı yaptırmakla yükümlü bulunan 438 çalışandan 56'sının bunu yerine getirdiği, yerine getirenlerden de 25'inin sigorta süresinin dolduğu ve yeni poliçe var ise bunun idareye teslim edilmediği tespit edilmiştir.

2024 yılında görev yapmış olan sigorta kapsamındaki personelden %93'ünün Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası yaptırdığına dair herhangi bir kanıtlayıcı belge bulunmamaktadır. Döner sermaye bütçesi içerisinde sigorta prim geri ödemesi tespit edilemeyen personel varsa sigorta poliçesi yaptırdığına ilişkin kanıtlayıcı belgelerinin sunulması sağlanmalıdır.

Kamu İdaresi cevabında, 2025 yılı içerisinde gerekli takiplerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Tıp Fakültesi Hastanesinde görev yapan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların tıbbi kötü uygulama nedeniyle sebep olacakları zararlardan, gerek zarar gören kişilerin gerek kurumlarının ve rücu edilmesi halinde kendilerinin zararlarının en aza indirilmesi için Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının yaptırılması önem arz etmektedir.

BULGU 9: Tahsilatı Gerçekleştirilmeyen ve/veya Faturalandırılmayan İşlemlerden Öğretim Üyelerine Ek Ödeme Yapılması

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Hastanesince tahsilatı gerçekleştirilmeyen veya faturalandırılmayan işlemlerden öğretim üyelerine ek ödeme yapıldığı görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun “Döner sermaye” başlıklı 58’inci maddesinin (c) fıkrasında tıp ve diş hekimliği fakülteleri ile sağlık uygulama ve araştırma merkezlerinin hesabında toplanan döner sermaye gelirleri bakiyesinden, bu yerlerde; çalışan personele ek ödeme yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanarak 18.02.2011 tarih ve 27850 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik’in “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinde döner sermaye gelirin, ilgili mevzuatı uyarınca mesai saatleri içinde ve mesai saatleri dışında döner sermaye faaliyetleri sonucunda elde edilen geliri ifade ettiği hükme bağlanmıştır. Mezkûr Yönetmelik’in “Genel ilkeler” başlıklı 4’üncü maddesi birinci fıkrasında ise, öğretim elemanları ve diğer personele ek ödeme dağıtılabilmesinin döner sermaye hesabında gelir elde edilmesine bağlandığı, yapılacak ödemelerde gelir gider dengesinin gözetileceği ve döner sermaye kaynaklarının uygun olması halinde ek ödeme yapılacağı düzenlenmiştir.

Yapılan denetimlerde, tahsilatı gerçekleşmeyen ve/veya faturalandırılmayan işlemlerden öğretim üyelerine ek ödeme yapıldığı tespit edilmiştir. Yapılan işlemler incelendiğinde bunların;

a) Bu kapsamda Sağlık yardımları Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanmayan ve Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve diğer kanunlardaki özel hükümler gereği genel sağlık sigortasından yararlanması mümkün olmayan kişiler bulunması,

b) Yıl içerisinde işlem yapılmasına rağmen çeşitli nedenlerle faturalandırılmayan işlemlerin bulunması,

c) Yıl içerisinde faturalandırılmasına rağmen çeşitli nedenlerle faturalandırılan tutardan kesinti yapılması nedeniyle daha az tahsilat yapılması,

Gibi nedenlerden oluştuğu görülmektedir.

Kamu İdaresi cevabında, 2025 yılı içerisinde sürecin iyileştirilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılacağı ve takip edileceği ifade edilmiştir.

Yukarıda bahsedilen Yönetmelik gereği tahsilatı gerçekleşmeyen ve/veya faturalandırılmayan işlemlerden kaynaklı olarak öğretim üyelerinin gelir getirici katkılarına karşılık düzenlenen puanların ek ödeme hesabında dikkate alınmaması ve dağıtımların da tahsilatlar gerçekleştirildikten sonra yapılması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER**EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Kurum Mali Tablolarındaki Stok Kayıtlarının Taşınır Kayıt Sistemindeki Kayıtlarla Doğrulanamaması	2020	Yerine Getirilmedi	Yapılan incelemede konu yerine getirilmediğinden bulgu konusu edilmiştir.
Konusu Aynı Olan Bazı Mal ve Hizmet Alımı İşlerinin Parçalara Bölünerek Alınması ve Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Olmadan %10'luk Limitin Aşılması	2020	Yerine Getirilmedi	Yapılan incelemede konu yerine getirilmediğinden bulgu konusu edilmiştir.
Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Mali Sorumluluk Sigortasının Yapılmaması	2020	Yerine Getirilmedi	Yapılan incelemede konu yerine getirilmediğinden bulgu konusu edilmiştir.